

Verantwoordingsinformatie, behorend bij het
kwalificatiedossier mbo:

Koopvaardij

Kwalificaties

- » **Stuurman-werktuigkundige kleine schepen**
- » **Stuurman kleine schepen**
- » **Scheepswerktuigkundige kleine schepen**
- » **Maritiem officier alle schepen**
- » **Stuurman alle schepen**
- » **Scheepswerktuigkundige alle schepen**

Geldig vanaf

01-08-2016

Penvoerder: Sectorkamer mobiliteit, transport, logistiek en maritiem
Gevalideerd door: Sectorkamer mobiliteit, transport, logistiek en maritiem
Op: 10-12-2015

Inhoudsopgave

Het kwalificatiedossier kan een verwijzing bevatten naar de volgende (verantwoordings-)informatie. Dit is geen onderdeel van de kwalificatie-eisen.

<u>Verantwoordingsinformatie</u>	4
<u>1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)</u>	4
<u>2. Examenprofielen</u>	4
<u>3. Arbeidsmarktinformatie</u>	4
<u>4. Trends en ontwikkelingen</u>	4
<u>5. Beroepsvereisten</u>	4
<u>6. Bijzondere vereisten</u>	5
<u>7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen</u>	5
<u>8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs</u>	7
<u>9. Onderhoudsagenda</u>	7
<u>10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie</u>	7
<u>11. Betrokkenen</u>	7
<u>12. Verblijfsduur 4 jarig</u>	8
<u>13. Aanvullende informatie</u>	8
<u>14. Certificaten</u>	8

Verantwoordingsinformatie

1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)

Het kwalificatiedossier Koopvaardij is gebaseerd op de volgende beroepscompetentieprofielen:

- [BCP Marof alle schepen](#)
- [BCP Marof kleine schepen](#)
- [BCP SWK alle schepen](#)
- [BCP SWK kleine schepen](#)
- [BCP stuurman alle schepen](#)
- [BCP stuurman kleine schepen](#)

2. Examenprofielen

N.v.t.

3. Arbeidsmarktinformatie

Het aantal Nederlanders dat werkt in de koopvaardij is de laatste jaren sterk toegenomen, van circa 6.400 begin 2010 naar circa 7.600 begin 2014. Naast Nederlandse bemanning werken circa 23.000 buitenlanders in dienst van Nederlandse reders. Deze cijfers zijn (net als vorig jaar) gebaseerd op de Maritieme Monitor (Ecorys, 2014). De stijging van de werkgelegenheid in de afgelopen jaren is vooral te danken aan een groter aantal schepen onder Nederlands beheer en specifiek onder Nederlandse vlag. Dit is het geval in zowel de koopvaardij als in de zee- en kustsleepvaart. Het aantal reders is, zoals in de vorige sectie beschreven, iets afgenomen, maar zijn gemiddeld wel groter geworden.

Er zijn 388 leerbedrijven die stageplaatsen bieden voor deelnemers van opleidingen binnen de koopvaardij; 9 van deze leerbedrijven zijn gevestigd in het buitenland. De meerderheid van de leerbedrijven is gevestigd in district Zuidwest. De instroom in de mbo-opleidingen voor de koopvaardij is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Het aantal bpv-plaatsen dreigt een tekort te gaan worden doordat het aantal deelnemers in het huidige cohort groter is dan het aantal bpm-plaatsen. Ook is er sprake van verdringing door het toenemen van buitenlandse werknemers/stagiaires aan boord.

4. Trends en ontwikkelingen

Wetgeving en regelgeving

Door de veranderende regelgeving, controle en aansprakelijkheid op het gebied van veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden zal de koopvaardij officier blijvend op de hoogte moeten zijn van de inhoud van de IMO/ILO-regelgeving zoals opgenomen in Nederlandse wet- en of regelgeving.

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening

De permanente technologische ontwikkelingen resulteren in voortdurende aanpassingen aan de hoogtechnologische apparatuur en installaties aan boord. De koopvaardij officier zal zijn kennis en vaardigheden op peil moeten houden.

Door de internationalisering van de bemanningen neemt aan boord van een schip het leven en werken met buitenlandse bemanningsleden een steeds meer prominente rol in. Een goede vaardigheid van het Engels als algemene voertaal en een goed begrip van andere culturen en sociale gewoonten worden steeds belangrijker.

5. Beroepsvereisten

Het Ministerie Infrastructuur en Milieu heeft middels een schrijven bevestigd dat de vigerende wettelijke beroepsvereisten op de juiste wijze zijn opgenomen in dit kwalificatiedossier. Onder voorbehoud dat de examinering plaatsvindt door de daartoe bevoegde instanties kunnen op basis van de 6 verschillende diploma's vaarbevoegdheden worden afgegeven.

Het is van belang dat bij de opleiding en examinering het STCW wordt gevolgd. Vanwege de herkenbaarheid van het STCW is het dossier op verschillende punten aangepast.

In de kerntaaktitels van de profieldelen zijn de van toepassing zijnde codes uit het STCW opgenomen: A-II/1, A-II/2, A-III/1 en A-III/2.

De Functions uit die tabellen zijn gebruikt voor de werkprocessen, de titel van het werkproces is dan ook de titel van de Function.

Bij het gedrag wordt verwezen naar de Criteria for evaluating competences (kolom 4) van de Competences (kolom 1) die bij de betreffende Functions horen.

Bij kennis en vaardigheden wordt verwezen naar kolom 2 van het STCW: Knowledge, Understanding and Proficiency. Bij kennis en

vaardigheden wordt aangegeven of het basiskennis, kennis, brede kennis en/of specialistische kennis betreft.

Kolom 3, Methods for demonstrating competence, is niet verwerkt in het kwalificatiedossier. Deze kolom geeft aan in welke vorm de Competences moeten worden geëxamineerd.

Vanwege de wettelijke beroepsvereisten en de daarmee samenhangende vaarbevoegdheden die aan het diploma zijn gekoppeld moet de beginnend beroepsbeoefenaar vrijwel op het niveau van de vakvolwassen beroepsbeoefenaar functioneren. De formulering van de kerntaken en werkprocessen ligt daarom dicht aan tegen die van de vakvolwassen beroepsbeoefenaar.

6. Bijzondere vereisten

Stuurman-werktuigkundige kleine schepen

Nee

Stuurman kleine schepen

Nee

Scheepswerktuigkundige kleine schepen

Nee

Maritiem officier alle schepen

Nee

Stuurman alle schepen

Nee

Scheepswerktuigkundige alle schepen

Nee

7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen

Engels is de gangbare voertaal aan boord. Daarnaast vraagt het STCW om de beheersing van beroeps specifiek Engels.

Maritiem officier alle schepen

Engels					
	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spoken	Schrijven
C2					
C1					
B2					
B1	x	x	x	x	x
A2	x	x	x	x	x
A1	x	x	x	x	x

Scheepswerktuigkundige alle schepen

Engels					
	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spoken	Schrijven
C2					
C1					
B2					
B1	x	x	x	x	x
A2	x	x	x	x	x
A1	x	x	x	x	x

Scheepswerktuigkundige kleine schepen

Engels					
	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreken	Schrijven
C2					
C1					
B2					
B1	x		x	x	
A2	x	x	x	x	x
A1	x	x	x	x	x

Stuurman alle schepen

Engels					
	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreken	Schrijven
C2					
C1					
B2					
B1	x	x	x	x	x
A2	x	x	x	x	x
A1	x	x	x	x	x

Stuurman kleine schepen

Engels					
	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreken	Schrijven
C2					
C1					
B2					
B1	x		x	x	
A2	x	x	x	x	x
A1	x	x	x	x	x

Stuurman-werktuigkundige kleine schepen

Engels					
	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreken	Schrijven
C2					
C1					
B2					
B1	x		x	x	
A2	x	x	x	x	x
A1	x	x	x	x	x

8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs

Op basis van een behaalde kwalificatie op niveau 3 kan verticaal worden doorgestroomd naar de opleidingen stuurman alle schepen, scheepswerktuigkundige alle schepen of maritiem officier alle schepen.

Op basis van een behaalde kwalificatie op niveau 4 kan worden doorgestroomd naar hbo-opleidingen in de zeevaart.

9. Onderhoudsagenda

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Onderhoud kwalificatiedossier: uitvoerbaarheid dossier in het MBO	Vanaf het moment dat het dossier uitgevoerd gaat worden, dient de uitvoerbaarheid te worden gemonitord	SBB in samenwerking met de scholen	Vanaf augustus 2016
Onderhoud kwalificatiedossier: onderzoek klanttevredenheid	Vanaf het moment dat het dossier uitgevoerd gaat worden, dient de klanttevredenheid te worden gemonitord	SBB	Vanaf augustus 2016
Onderhoud kwalificatiedossier: actualiteit inhoud dossier	Vanaf het moment dat het dossier uitgevoerd gaat worden, dient de actualiteit te worden gemonitord	SBB	Vanaf augustus 2016
Onderhoud kwalificatiedossier: aansluiting bij VMBO en HBO	Vanaf het moment dat het dossier uitgevoerd gaat worden, dient de aansluiting vmbo-mbo-hbo te worden gemonitord	SBB	Vanaf augustus 2016

10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen	x	Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop de Toetsingskamer een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen		Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving of de werkprocessen. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

Het kwalificatiedossier is omgezet in het nieuwe format. Dit heeft geleid tot een wijziging in de structuur van kerntaken en werkprocessen (vanwege het gemeenschappelijke 'basis'deel). Tevens zijn de dossiers Koopvaardij officier alle schepen en Koopvaardij officier kleine schepen samengevoegd in het dossier Koopvaardij (met behoud van de 6 'oude' kwalificaties).

Vanwege de herkenbaarheid van het STCW en gebleken knelpunten bij de uitvoerbaarheid van onderwijs en examinering wordt bij de gedragingen verwezen naar de Criteria for evaluating Competences.

11. Betrokkenen

Dit kwalificatiedossier is ontwikkeld door SBB in samenwerking met vertegenwoordigers van de branche, het middelbaar beroepsonderwijs en het ministerie van Infrastructuur en Milieu.

12. Verblijfsduur 4 jarig

Vanwege de kwalificatie-eisen (op basis van wettelijke beroepsvereisten met een verplichte stageperiode van 365 dagen) hebben de opleidingen scheepswerktuigkundige alle schepen, maritiem officier alle schepen en stuurman alle schepen een studieduur van 4 jaar.

13. Aanvullende informatie

N.v.t.

14. Certificaten

N.v.t.